

**ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)**

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

**Міністерство захисту довкілля
та природних ресурсів України**

Щодо розгляду листа

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) розглянула лист Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (далі – Міндовкілля) від 17.10.2024 № 25/1-16/13602-24 (далі – Лист від 17.10.2024) щодо надання роз'яснень з певних питань ліцензування та дозвільної системи у сфері господарської діяльності, та, в межах компетенції, повідомляє.

Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон про ліцензування) регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 3 Закону про ліцензування державна політика у сфері ліцензування ґрунтується на принципі єдиної державної системи ліцензування, що реалізується шляхом, зокрема, встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, виключно цим Законом; визначення вичерпного переліку документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії, виходячи з мінімальної кількості таких документів, достатніх лише для підтвердження виконання вимог відповідних ліцензійних умов.

Згідно з пунктом 14¹ частини першої статті 7 Закону про ліцензування ліцензуванню підлягає такий вид господарської діяльності, як діяльність з управління небезпечними відходами, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про управління відходами».

Закон України «Про управління відходами», який набрав чинності 09 липня 2023 року, визначає правові, організаційні, економічні засади

Державна регуляторна служба України

№ 4497/20-24 від 21.11.2024

Підписав: Михайлов Олексій Сергійович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000008E260100C5C40300

Дійсний: з 28.05.2024 12:38:00 по 28.05.2025 12:38:00

UB

Міндовкілля

№46894/5/24 від
22.11.2024

арк.6

діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Частиною першою статті 44 Закону України «Про управління відходами» визначено, що господарська діяльність з управління небезпечними відходами здійснюється суб'єктами господарювання на підставі ліцензії, що видається в порядку, встановленому Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності», з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та відповідно до ліцензійних умов здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Згідно з частиною третьою статті 44 Закону України «Про управління відходами» *до видачі ліцензії обов'язковій перевірці підлягає відповідність матеріально-технічної бази здобувача ліцензії встановленим вимогам.* Зазначена перевірка проводиться органом ліцензування за місцем провадження діяльності у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Порядок здійснення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам, затверджений наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31 жовтня 2023 р. № 729, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 04 грудня 2023 р. за № 2099/41155 (далі – Порядок).

Відповідно до абзацу третього частини четвертої статті 44 Закону України «Про управління відходами» здобувач ліцензії під час перевірки матеріально-технічної бази встановленим вимогам забезпечує умови для її проведення та *надає на вимогу посадових осіб органу ліцензування документи, необхідні для проведення перевірки.*

Пунктом 10 Розділу II Порядку передбачено, що *уповноваженими посадовими особами Міндовкілля під час здійснення перевірки здобувача ліцензії, який має намір проваджувати господарську діяльність з управління небезпечними відходами, перевіряються:*

- наявність матеріально-технічної бази, необхідної для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами;
- відповідність матеріально-технічної бази ліцензійним умовам;
- наявність підтверджувальних документів (у тому числі технічних паспортів тощо із зазначенням інвентарних номерів), що дають можливість ідентифікувати матеріально-технічну базу;

- наявність документів, що підтверджують право власності або оренди на матеріально-технічну базу;

- технологічні регламенти на здійснення операцій з управління відходами.

З огляду на викладене, під час здійснення перевірки здобувача ліцензії, який має намір проваджувати господарську діяльність з управління небезпечними відходами, уповноваженими посадовими особами Міндовкілля перевіряються питання, визначені виключно пунктом 10 Розділу II Порядку.

При цьому, з пункту 10 Розділу II Порядку не вбачається, що уповноважені посадові особи Міндовкілля під час здійснення перевірки здобувача ліцензії, який має намір проваджувати господарську діяльність з управління небезпечними відходами, можуть перевіряти дані, коли розпочато реалізацію рішення щодо об'єкта державної екологічної експертизи та чи було прийнято рішення про провадження планованої діяльності, оціненої висновком з оцінки впливу на довкілля.

Частинами п'ятою – сьомою статті 44 Закону України «Про управління відходами» визначено, що за результатами перевірки складається акт перевірки матеріально-технічної бази, необхідної для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Здобувач ліцензії на здійснення комплексу операцій з управління небезпечними відходами після отримання підтвердження відповідності матеріально-технічної бази встановленим вимогам за результатами перевірки подає до органу ліцензування заяву про отримання ліцензії та пакет документів, визначений ліцензійними умовами.

Матеріально-технічна база здобувача ліцензії повинна відповідати технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам.

Технічні та технологічні вимоги до матеріально-технічної бази, її склад, параметри технологічного процесу для здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами визначаються ліцензійними умовами.

Ліцензійні умови згідно з пунктом 4 частини першої статті 1 Закону про ліцензування – це нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та *вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії*.

Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 05 грудня 2023 р. № 1278 (далі – Ліцензійні умови), *встановлюють вичерпний перелік документів, які додаються до заяви про отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами*

(далі - ліцензія), а також визначають вичерпний перелік організаційних, кадрових, технологічних вимог, обов'язкових до виконання під час провадження такої діяльності.

Згідно з пунктом 1 частини третьої статті 11 Закону про ліцензування до заяви про отримання ліцензії додаються, зокрема, документи відповідно до ліцензійних умов.

Пунктом 6 Ліцензійних умов визначено, що до заяви про отримання ліцензії або розширення провадження виду господарської діяльності додаються засвідчені підписом здобувача ліцензії (ліцензіата) або іншої уповноваженої особи, серед іншого, такі документи: відомості про наявність документів дозвільного характеру за формою згідно з додатком 6.

У додатку 6 до Ліцензійних умов *«Відомості про наявність документів дозвільного характеру»*, а саме, графі *«найменування документа дозвільного характеру»* зазначено *«Висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках, визначених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля»»*.

Слід зазначити, що Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», який було введено в дію 18 грудня 2017 року, встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» було запроваджено новий дозвільний документ – висновок з оцінки впливу на довкілля, та визначено порядок отримання даного дозвільного документа.

Звертаємо увагу, що оцінку впливу на довкілля проходять не усі проекти, а лише ті, які можуть мати значний вплив на довкілля.

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» містить вичерпний перелік видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля (частини друга та третя статті 3 даного Закону).

При цьому, Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» прямо забороняє розпочинати провадження такої планованої діяльності, без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності (частина четверта статті 3 даного Закону).

Оцінка впливу на довкілля проводиться обов'язково перед прийняттям рішення про провадження планованої діяльності (частина перша статті 3 даного Закону).

Водночас, пунктом 3 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» встановлено, що *висновки державної екологічної експертизи, одержані до введення в дію цього*

Закону, зберігають чинність та мають статус висновку з оцінки впливу на довкілля.

Отже, відповідно до положення пункту 3 статті 17 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» висновки державної екологічної експертизи, одержані до введення в дію Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме, до 18 грудня 2017 року, є чинними та мають статус висновку з оцінки впливу на довкілля, а відтак можуть вказуватися здобувачами ліцензій у відомостях про наявність документів дозвільного характеру (додаток 6 до Ліцензійних умов). При цьому, діяльність яка оцінена висновком державної екологічної експертизи повинна відповідати вимогам Закону України «Про управління відходами» (а саме: код відходів, операція з управління відходами та інше).

Разом з цим звертаємо увагу, що згідно з частиною дев'ятою статті 9 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності. Якщо до отримання рішення про провадження планованої діяльності внесені зміни до проектної документації чи зміни до законодавства, які вимагають зміни екологічних умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля, оцінка впливу на довкілля здійснюється повторно.

Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля та критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010.

Водночас повідомляємо, що відповідно до частини першої статті 9 Закону про ліцензування ліцензіат зобов'язаний виконувати вимоги ліцензійних умов відповідного виду господарської діяльності, *а здобувач ліцензії для її отримання - відповідати ліцензійним умовам.*

Згідно з пунктами 1 та 6 частини другої статті 6 Закону про ліцензування орган ліцензування для цілей цього Закону за відповідним видом господарської діяльності отримує та розглядає заяву з документами, а також повідомлення, подання яких до органу ліцензування передбачено законом, і за результатом їх розгляду приймає рішення про: залишення заяви без розгляду; видачу ліцензії або відмову у видачі ліцензії; переоформлення ліцензії; зупинення дії ліцензії повністю або частково; відновлення дії ліцензії повністю або частково; анулювання ліцензії повністю або частково; розширення провадження виду господарської діяльності ліцензіатом; видачу інших документів, визначених законом, що стосуються повноважень органу ліцензування; здійснює інформаційне та методичне супроводження ліцензування.

Частиною сьомою статті 13 Закону про ліцензування визначено, що у разі встановлення під час розгляду заяви про отримання ліцензії відсутності підстав

для відмови у видачі ліцензії орган ліцензування приймає рішення про видачу ліцензії.

Підстави для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії за результатом розгляду заяви про отримання ліцензії визначені частиною третьою статті 13 Закону про ліцензування.

З огляду на викладене, орган ліцензування приймає рішення про видачу ліцензії на провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами за відсутності підстав для відмови у видачі ліцензії, визначених частиною третьою статті 13 Закону про ліцензування та, зокрема, за умови відповідності певного здобувача ліцензії вимогам Ліцензійних умов, а не на підставі лише відповідного висновку державної екологічної експертизи, як то запитується у Листі від 17.10.2024.

Разом з цим зазначаємо, що згідно з пунктом 1 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614 (далі – Положення), Міндовкілля є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує, серед іншого, формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної та в межах повноважень, передбачених законом, біологічної і генетичної безпеки.

Відповідно до підпунктів 1, 2, 3, 8 Пункту 4 Положення Міндовкілля відповідно до покладених на нього завдань:

- узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України і вносить їх в установленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України;

- розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів з питань, що належать до його компетенції, здійснює контроль за виконанням прийнятих актів;

- здійснює нормативно-правове регулювання питань, що належать до компетенції Міндовкілля;

- інформує та надає роз'яснення щодо реалізації державної політики з питань, що належать до компетенції Міндовкілля, сприяє розвитку екологічної освіти та екологічному вихованню населення.

Окремо повідомляємо, що листи міністерств та інших органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами та носять лише роз'яснювальний, інформаційний та рекомендаційний характер.

**Заступник Голови Державної
регуляторної служби України**

Олексій МИХАЙЛОВ